

PLAN DE ACCIÓN **TITORIAL**

CEIP VALLE INCLÁN
PERILLO – OLEIROS

1. Introducción.
2. Marco legal.
3. Marco teórico-conceptual
4. Principios Xerais.
5. Obxectivos xerais.
6. Función dos titores e titoras.
7. Programación de actividades titoriais.
8. O plan de acción tutorial no entramado organizativo do centro
9. Avaliación do PAT.

1. Introducción

A lexislación actual determina que cada grupo de alumnos ten que ter un titor ou titora no que recaen as tarefas de orientación e apoio do alumno ou alumna como grupo e individualmente. En base a esto, resáltase neste plan a figura do Profesor/a titor/a.

O impulso a todo o proceso de elaboración correu a cargo do D.Orientación e a Comisión de coordinación Pedagóxica.

A titoría puntual ou conxunto de actividades que vai levar a cabo o/a profesor/a titor/a, responsable da clase deberá adecuarse á programación previamente consensuada entre os diferentes profesores de ciclo ou etapa e a xefatura de estudos. Isto supón a posibilidade de desenvolver este plan a través de programas específicos para cada curso académico, que se concretarán na Programación Xeral Anual.

O Plan proporciona os elementos que posibiliten determinadas estratexias de actuación sistemática, a coordinación dos axentes que interveñen, actividades específicas para lograr o bo funcionamento das titorías nos tres ámbitos: alumnado, profesorado,pais e nais.

2. Marco legal.

Lei Orgánica 2/2006 de 3 de maio de Educación.

D. 130/2007, do 28 de xuño, polo que se establece o currículo de E. Primaria na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG de 9 de xullo de 2007)

D. 330/2009, de 4 de xuño polo que se establece o currículo de E.Infantil na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG do 26/06/2009)

D. 374/1996, de 17 de Outubro, polo que se aproba o Regulamento Orgánico das Escolas de E. Infantil e dos Colexios de E. Primaria e Orde do 22 de xullo de 1997.

3. Marco teórico-conceptual. Principios psicopedagógicos

A acción tutorial considérase intrínsecamente vinculada á docente como conxunto de accións articuladas en torno a esta e que pretenden contribuir á consecución dos grandes fins da educación e por elo ós obxectivos de cada etapa.

O noso plan guíase polos seguintes principios:

- Personalización: edúcase á persoa como tal, para o desenvolvemento da personalidade de cada un.
- Individualización: Edúcase a persoas concretas, con características individuais, que se deben respectar, aproveitar e enriquecer, non a abstraccións ou a colectivos.
- Integración: Edúcase á persoa completa, integrando os diferentes ámbitos de desenvolvemento e as liñas educativas; en contraposición á parcelación educativa ou dos coñecementos.
- Diversificación: Edúcase axustando a ensinanza ás necesidades educativas dos alumnos mediante as oportunas adaptacións curriculares, metodolóxicas e de acceso, adecuando a escola ó alumno, ás súas características, coas súas aptitudes, intereses e motivacións diferenciais.
- Tutoría, orientación e intervención psicopedagóxica integran o currículo, como oferta educativa dirixida a todos os aspectos da aprendizaxe e á maduración da personalidade do alumnado.

4. Principios xerais

1. O PAT é o marco que define os criterios e procedementos para a organización e funcionamento das titorías. Nel inclúense os obxectivos e liñas de actuación que ó longo do curso os titores irán desenvolvendo co alumnado do centro.
2. Entendemos a orientación e a titoría do alumnado como tarefa de todo o profesorado e, por elo, como algo que abarca tanto as actuacións que, con carácter máis específico, desenvolve o profesor titor co seu grupo ou na comunicación coas familias e o resto do profesorado como aquelas outras que cada profesor leva a cabo dentro da súa área para orientar e apoiar o proceso de aprendizaxe do seu alumnado.
3. Partimos dunha visión integral da educación, o seu fin é a formación de persoas que, ademáis de dispor de coñecementos, desenvolvan o conxunto das súas potencialidades ó máximo e saiban desenvolverse no mundo actual. Dende esta perspectiva, a acción titorial é unha vía óptima para facilitar que o alumnado reciba esa formación integral e, na medida do posible, individualizada, a través de actuacións nos entornos da clase, do equipo de profesores e as familias.
4. Consideramos que as diferencias individuais inflúen poderosamente no avance de cada alumno ou alumna. En tal sentido, axustamos a ensinanza ás necesidades educativas do alumnado mediante as oportunas adaptacións curriculares, adecuando a escola ó alumno, especialmente para aqueles que presentan dificultades.
5. Na acción titorial otorgamos moita importancia ás familias. Obxectivo esencial da nosa tarefa será lograr a colaboración e implicación dos pais e nais na educación dos seus fillos infomándoos e asesorándoos sobre os asuntos que se refiran á mesma.

5. Obxectivos xerais da Acción tutorial

1. Contribuir á personalización da educación entendida no seu carácter integral de desenvolvemento de todos os aspectos da persoa e individualizando con aptitudes e intereses diferenciais.
2. Axustar a resposta educativa ás necesidades particulares do alumnado articulando as medidas oportunas de apoio ó proceso de ensinanza - aprendizaxe.
3. Resaltar os aspectos orientadores da educación, favorecendo a adquisición de aprendizaxes máis funcionais conectados co entorno, de modo que a educación sexa “educación para a vida”.
4. Favorecer os procesos de madurez persoal, de desenvolvemento da propia identidade e sistema de valores, e das progresivas decisións.
5. Previr as dificultades de aprendizaxe, evitando no posible, fenómenos indesexables como o fracaso ou a inadaptación escolar.
6. Contribuir á adecuada relación e interacción entre os distintos integrantes da comunidade educativa: profesorado, alumnado e familias, así como entre a comunidade educativa e o entorno social, asumindo o papel de mediador e facilitando o diálogo e a negociación ante os conflitos ou problemas que poidan plantexarse.

6. Funcións dos titores e titoras

Son as tarefas propias do titor , tanto a nivel formativo como instructivo. Entendemos ó titor como aquela persoa que está a meirande parte do tempo cun grupo de alumnos determinado, que é o seu punto de referencia para o logro dunha educación integral da persoa , para a educación nuns valores , a convivencia, a toma de decisións, resolución de problemas,...e ó mesmo tempo o primeiro interlocutor das familias con relación ó proceso de aprendizaxe dos seus fillos.

Ditas funcións son as que aparecen no artigo 81 do Regulamento orgánico dos centros de Educación infantil e de Primaria (DOG do 21 de outubro de 1996).

- Proporcionar no principio de curso ós alumnos e ós pais, información documental ou, no seu defecto, indicar onde poden consultar todo o referente a calendario escolar, horarios, horas de titoría, actividades extraescolares e complementarias previstas, programas escolares e criterios de avaliación do grupo.
- Coñece-las características persoais de cada alumno a través da análise do seu expediente persoal e doutros instrumentos válidos para conseguir ese coñecemento.
- Coñece-los aspectos da situación familiar e escolar que repercuten no rendemento académico de cada alumno.
- Informa-los alumnos do grupo, os pais e os profesores de todo aquilo que lles afecte en relación coas actividades docentes e o rendemento académico, con especial atención ós aspectos e medidas tendentes a facilita-la competencia lingüística dos alumnos e alumnas nas dúas linguas oficiais.
- Facilita-la integración do alumnado no grupo e foménta-la súa participación nas actividades do centro.

- Efectuar un seguimento global dos procesos de ensinanza-aprendizaxe dos alumnos para detectar dificultades e necesidades especiais, co obxecto de busca-las respostas educativas adecuadas e solicita-los oportunos asesoramentos e apoios.
- Orienta-los alumnos dunha maneira directa e inmediata no seu proceso formativo.
- Orienta-las demandas e inquiredanzas dos alumnos e mediar ante o resto de profesores alumnado e equipo directivo nos problemas que se presenten.
- Informa-lo equipo de profesores do grupo de alumnos das características especialmente naqueles casos que presenten problemas específicos.
- Coordina-lo axuste das diferentes metodoloxías e principios de avaliación programados para o mesmo grupo de alumnos.
- Coordina-las adaptacións, curriculares necesarias para alumnos do seu grupo.
- Coordina-lo proceso de avaliación dos alumnos do seu grupo e adopta-la decisión que proceda referente a promoción dos alumnos dun ciclo a outro, logo da audiencia dos seus pais ou tutores legais.
- Colaborar co equipo de orientación educativa e profesional do sector nos termos que estableza o mesmo e a xefatura de estudos.
- Facilita-la cooperación educativa entre os profesores e os pais dos alumnos.
- Fomenta-la colaboración das familias nas actividades de apoio á aprendizaxe e orientación dos seus fillos.

- Colaborar cos demais titores no marco dos proxectos educativo e curricular do centro.
- Exercer, de acordo co proxecto curricular, a coordinación entre os demais profesores do grupo.
- Controla-la falta de asistencia ou puntualidade dos alumnos, e ter informados ós pais ou titores legais e ó xefe de estudos.
- Atender xunto co resto do profesorado, os alumnos e alumnas mentres permanecen no centros nos períodos de lecer.
- Participar no desenvolvemento do plan de acción tutorial e nas actividades de orientación, baixo a coordinación do xefe de estudos.
- Cubri-los documentos oficiais relativos ó seu grupo de alumnos.
- De se-lo caso, organizar e presidi-las sesións de avaliación.
- Aqueloutras que se lle puidesen encomendar para o mellor desenvolvemento da acción tutorial.

Todas estas funcións, poderían agruparse en tres ámbitos de intervención:

- No ámbito do alumnado.
- No ámbito das familias.
- Intervención cos demais mestres que interveñen no grupo-clase.

7. Programación de actividades tutoriais

7.1. Acollida e integración do alumnado

- Desenvolver as actividades previstas no plan de acollida.

Presentación do titor.

Presentación dos alumnos.

Coñecemento mutuo dos alumnos.

Exercicios para favorecer a relación e integración do grupo.

- Coñecemento do centro escolar:

O noso centro.

Dependencias e servicios.

Estructura organizativa.

A nosa aula.

7.2. Organización e funcionamento do grupo-clase

- Recollida de información sobre o alumnado.

- Organización e funcionamento da aula:

Normas da clase.

Disciplina.

Horarios.

Elección delegado.

Agrupamento de alumnos

Prever apoios necesarios.

7.3. Adquisición e mellora dos hábitos de traballo:

- Hábitos básicos.

Sentarse correctamente.

Relaxación.

Autonomía e orden.

- Técnicas de estudio.

Traballo individual.
Traballo en grupo.
Organización do traballo personal.

- Destrezas instrumentais.

Comprensión lectora.
Técnicas de recollida de información.
Técnicas para mellorar a retención e o recordo.

- Estratexias de apoio para o estudio.

Planificación do tempo.
Condições ambientais mínimas.
Colaboración da familia.

- Técnicas motivacionais.

Responsabilidade na tarefa.
Tarefas de dificultade adecuada.
Participación dos alumnos nas propostas de actividades.
Afrontamento do fracaso.

7.4. Desarrollo personal e adaptación escolar.

- Actividades para desenvolver:

Actitudes participativas.
Habilidades sociais.
Unha autoestima positiva.
Autocontrol.
Convivencia entre o alumnado.
Interacción titor-alumno.

- Coñecemento da situación de cada alumno no grupo.

Dinámica interna do grupo.

Actitudes.
Dificultades.
Entrevistas individuais.

7.5. Participación da familia.

- Reunións periódicas.

Intercambio de información.
Explicación da programación.
Informar sobre o proceso de avaliación e comentar os resultados.
Organización do traballo personal dos seus fillos.
Tempo libre e descanso.

- Colaboración en actividades extraescolares.

Excursións
Semana do libro.
Festas.

- Coordinar grupos de discusión sobre temas formativos de interés para a educación dos seus fillos.
- Entrevistas individuais.

7.6. Proceso de avaliación.

- Avaliación inicial.

Obtención de información.
-Técnicas de información.
-Cuestionario inicial.
-Técnicas grupais.
- Probas de nivel(matemáticas e lingua).
-Entrevistas.
-Revisión do expediente.

- Avaliación formativa.
- Reunión cos alumnos.

Comentar conclusións da información obtida.
Comentar resultados da avaliación.

8. O plan de acción tutorial no entramado organizativo do centro

O PEC é o documento que recolle e orienta os procesos de intervención educativa que se desenvolven no colexio, e polo tanto a acción tutorial debe estar orientada polas liñas definidas no PEC e nos documentos que o acompañan.

A concreción da acción tutorial enmárcase dentro do desenvolvemento curricular. Por iso o PAT debe ocupar un espazo concreto no Proxecto Educativo de Centro.

O PAT é unha parte do plan de orientación , dentro do proceso orientador, a atención á diversidade e a acción tutorial.

9. Avaliación do PAT.

Os diferentes equipos de ciclo reuniranse, logo das sesións de avaliación e información ás familias, para analizar cales foron as actuacións que se desenvolveron e cales foron as modificacións introducidas e as razóns das mesmas. Os coordinadores de ciclo informarán na reunión do D.Orientación do tratado nestas reunións.

A fin de curso eses mesmos equipos realizarán unha valoración xeral do grao de satisfacción do plan desenvolvido e informarán sobre aquelas cuestións que deban terse en consideración no desenvolvemento da acción tutorial do próximo curso. Todo isto será tratado na reunión do D. Orientación.